

Članarina

Prosimo vse člane društva, ki tega še niste storili, da plačate članarino za letošnje leto. Članarino plačajte na račun SI56 0222 2001 3758 728, Astronomsko društvo Javornik, Štefanova ulica 9, 1000 Ljubljana.

Višina članarine je 22 EUR za zaposlene in 11 EUR za vse ostale.

Podrobnejša navodila za izpolnjevanje položnice so na <http://www.adj.si/Drustvo/KakoSeVclanim>

Aram Karalič

Astroinformatika

Ko se dotaknemo astronomije in tehnologije, ki jo podpira, je po večini največ govora o opazovalni tehniki, teleskopih in drugih pripomočkih, ki pomagajo pri opazovanju vesolja. V profesionalni astronomiji lahko v zadnjem času zasledimo, s kako velikimi optičnimi teleskopi se ukvarjajo astronomi (Large Synoptic Survey Telescope), da bi lahko prodrli v še tako skrite kotičke vesolja. Z radijskimi teleskopi so poselili velika območja, da bi lahko zbrali karseda največ podatkov (Square Kilometre Array). In tu nastopi naslednji korak – kako obdelati zbrane podatke, ki jih je ogromno (govorimo o reda velikosti stotinah terabajtov ali celo petabajtov). Te podatke moramo pravilno obdelati, če jih želimo pametno uporabiti, da iz njih izluščimo pravo uporabno vsebino. In tu nastopi astroinformatika. To je izjemno razvijajoča se disciplina v astronomiji. Astroinformatika, podobno kot npr. bioinformatika, ki je orodje za preučevanje biotskih sistemov, pri raziskovanju uporablja najsodobnejše tehnike obdelave podatkov, kot je podatkovno rudarjenje (data mining) in strojno učenje (machine learning). Prvo bi opisali kot “iskanje znanja

v podatkih”, drugo pa “kako se učiti iz podatkov”.

Veliko je poudarka na digitalizaciji podatkov. Podatki (to so numerični podatki, slike, itd.) se zato zbirajo v velikih podatkovnih bazah, ki so potem dostopni vsakomur skozi različne spletne vmesnike ali kako drugače (virtualni observatoriji, inovativne vizualizacijske metode, super računalniki itd.).

Astroinformatika je v osnovi fokusirana na ugotavljanje metod, orodij in aplikacij za raziskovanje in izobraževanje v astronomiji.

S tem astronomija kot znanost pridobiva na svoji teži, se še bliskoviteje razvija in z novimi teorijami in eksperimenti daje nove odgovore na vprašanja o vesolju, v katerem se nahajamo.

Gašper Mrmolja

Efemeride april 2018

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.04.	06:42	19:30	20:37	07:30	CEST
05.04.	06:35	19:36	– –	09:36	CEST
10.04.	06:25	19:42	03:54	13:41	CEST
15.04.	06:16	19:49	06:22	19:07	CEST
20.04.	06:07	19:55	09:24	– –	CEST
25.04.	05:59	20:02	14:53	04:03	CEST
30.04.	05:51	20:09	20:34	06:27	CEST

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 17. 04. 2018 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Astronomija v šoli

Andreja Eršte

V sklopu aprilskega mesečnega predavanja si bomo pogledali s katerimi vsebinami iz astronomije se srečajo učenci in dijaki v šolah, nato pa si pogledamo tudi medpredmetne povezave z astronomijo.

Vabljeni!
Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Planeti:

- ★ **Merkur** od sredine meseca dalje vzhaja dobre pol ure pred Soncem. Giblje se v ozvezdju Rib.
- ★ **Venera** je aprila Večernica. Sprva zahaja okoli devetih, konec meseca pa šele okoli pol enajstih. Sredi meseca se iz ozvezdja Ovna preseli v ozvezdje Bika.
- ★ **Mars** se sprva prikaže okoli treh zjutraj, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in je konec meseca v ozvezdju Strelca na nebu že pred drugo.
- ★ **Jupiter** lahko v začetku meseca opazujemo od enajstih dalje, konec meseca pa vzide že pred deveto. Nahaja se v ozvezdju Tehtnice.
- ★ **Saturn** v ozvezdju Strelca sprva vzhaja okoli treh, nato pa vse bolj zgodaj in konec meseca vzide že pred eno uro zjutraj.
- ★ **Uran** aprila ni viden.

Zanimivi dogodki:

- ★ 21. aprila nastopi meteorski roj Liridov z okoli 20 utrinki na uro.

Urška Pajer

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštnega seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.adj.si/slo-astro>.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali lani drutva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu